A°. 1860. N°. 228.

DINGSDAG 25 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Dingsdag 25 September.

Het Tollensfeest.

Rotterdam, 24 September, 1860.

Dat was, zeker, voor onze stad heden een overschoone dag: zij vierde het feest van een harer meest-geliefde zonen, haar onlangs eerst door den dood ontrukt, maar waarom zij zich ook haastte, hem een blijvend Gedenkteeken in haar midden te doen oprigten: *het marmeren standbeeld van Tollens*, heden plegtig in het Rotterdamsche lustpark, onder een toevloed van aanschouwers, met den Koning aan het hoofd, onthuld en ingewijd. Het Gemeentebestuur had, behalve eene eerbiedige uitnoodiging aan Zijne Majesteit den Koning en de Prinsen van zijn Huis, ook een verzoek ter bijwoning dezer feestviering toegezonden aan onderscheiden hooge staatsbeambten, alle korporaties van wetenschaplijken en letterkundigen aard, maar, daarenboven, ook aan de voornaamste beoefenaren, voorstanders en minnaars van kunsten, letteren en wetenschappen in het gemeenschaplijk vaderland, dat, zoo te regt, zich op beschaving en verlichting beroemen mag, en heden een luidsprekende getuigenis aflegde, hoe het talent, als het zich zóó, gelijk met den dichter van het volkslied plaats had, *popularizeert*, hier een Monument weet te verwerven, reeds bij de tijdgenooten zelven, die in zoo hooge mate naijverig zich betoonden, om den geliefkoosden Zanger, eerst in zijn leven en voorts onmiddellijk na zijnen dood, eene hulde te brengen, die, dewijl zij zoozeer tot de uitzonderingen behoort, daarom dan ook te hooger moet worden gewaardeerd, allereerst en vooral door de dierbare naastbestaanden van *Tollens*, wie wij met aandoening tegenwoordig zagen bij de Onthulling van het Standbeeld, voor den Man opgerigt, die hunnen Naam de onsterflijkheid gewaarborgd heeft.

Zoodra de Vorstelijke personen op het terrein aanwezig waren, waar zich reeds vooraf de verdere talrijke genoodigden op de tribune hadden geschaard, ving het Mannenkoor aan, het eerste deel der *Feestkantate* voor te dragen, op de krachtige woorden van den dichter *Bogaers*, door *Verhulst* in muzijk gebragt, met begeleiding van koperinstrumenten, welk schoon geheel van dicht- en toonkunst de gemoederen diep bewoog, en tot een gepasten overgang stemde naar de fijn beschaafde rede, die door mr. *Siewerts van Reesema*, als toelichting van het ware gezigtspunt dezer BURGERVEREERING tot de aanwezenden werd gerigt, en, met groote belangstelling aangehoord, het oogenblik der ontsluijering van 's Dichters Beeld — op een teeken des Konings — ernstig voorbereidde. — En zie, daar stond TOLLENS nu, door de begaafde hand van een geniaal Beeldhouwer, *Strackée*, in marmer vereeuwigd voor het hedendaagsche geslacht, gelijk voor alle volgende in Nederland, ter eerbiedige vereering ten toon. Onbeschrijflijk is zulk een oogenblik, en alleen *de Muzijk* vermogt het, uit te drukken, welke denkbeelden daarbij een ieder bezielden, maar die ook volkomen waren nedergelegd in de schoone bewoordingen der tweede afdeeling van den Feestzang, die nu volgde, en, als 't ware, de kroon zette op het fraai, op het edel, op het degelijk werk, hier door de Kunst geleverd, met den Beitel, met den Toon en met het Woord, in de schoonste harmonie. Doch, bij uitnemendheid roerend was het echt-nationaal slot van dit vaderlandsch Jubelfeest, toen daar, namelijk al de aanwezenden — na de overdragt van het Monument aan de Stad van 's Dichters geboorte — diep getroffen, en met ontbloot hoofd, staande, de voortreflijke woorden van *Tollens* rond het Standbeeld vau den onsterflijken Dichter ten Hemel zonden:

> Bescherm, ô God! bewaak den grond,
> Waarop onze adem gaat;

en, met de laatste toonen der menigte, de bede zich luide verhief:

> Bewaar, ô God! den Koning lang
> En 't lieve Vaderland.

Er ontbrak, om *dat* tafereel te malen slechts een Dichter, zoo als *Tollens;* maar, wie er getuige van mogt wezen, ô, hij zal den 24. September, den *Tollensdag* van het jaar 1860, nimmer vergeten, en het schoonste, wat hij er van meê kan dragen is, voorzeker, zoo als *Bogaers* 't echt-dichterlijk uitdrukte:

> De nagalm van die wondertoonen,
> Wier zoete kracht, na eeuwental,
> Nog 't hart der zonen onzer zonen
> Voor Vorst en Volk ontgloeijen zal.

Waarlijk, Rotterdam heeft zich roem verworven door de wijze, waarop zijn Bestuur dit Volksfeest heeft geregeld, zoowel zich-zelf, als den beroemden Stadgenoot ter onvergankelijke eer.

Een zeer verdienstlijke gelegenheidsvoorstelling van den heer *Greb*, in den schouwburg, door den direkteur *de Vries*, met zorg en smaak vererdend, en daarna een feest-vauxhal, met toepasselijk vuurwerk, in de Stads-Doele, bekroonde den onvergeetlijken herfstdag, die tachtig jaren verleden over *Tollens* het eerste levenslicht deed opgaan, en thans zijn monument, in de stad zijner geboorte zoo vreugdevol heeft bestraald.

Een voor het gemeente-bestuur, in het gebouw der Koninklijke Yacht-club, aan een keur van gasten toegewijd *déjeuner* leverde het zeldzaam tafereel op der naauwste vereeniging van alle geestkrachten, in ieder vak van wetenschap, kunst en smaak, hier te zamen gekomen, om hulde te brengen aan den meest populairen Dichter van Nederland, en welke schoone feestdisch in alle opzigten met glorie zal herdacht blijven in de jaarboeken van het bloeijend Rotterdam.

De koning verliet met den eersten namiddag-trein de stad, na alvorens den genialen *Strackée* vereerd te hebben men het ridderkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Terwijl geheel de Rom. staat behalve Ancona en het door de Franschen bezette deel in handen is der Sard. troepen en het hoofdkwartier der beide legerafdeelingen, die zich vereenigd hebben, te Loretto is gevestigd, heeft *Garibaldi* Capua aangetast. Men zegt, dat die aanval eene andere beweging moest dekken. *Garibaldi* heeft daar dan ook 200 man verloren. Dit neemt niet weg, dat de vereeniging der Garibaldische troepen met het Sardinische leger spoedig kan plaats hebben. Het laatste, zegt men, zal de bevrijdingstroepen tegenhouden: de diktator verklaart, dat hij gezamenlijk met het Sard. leger Venetië zal aangrijpen; anderen beweren, dat Sardinië dit nog niet wil, maar dat het ligt mogelijk ware, dat, als *Cavour* den diktator wilde tegenhouden, het Sardinisch leger even als het Napelsche voor *Garibaldi* zou wegsmelten. — Waartoe het verschil van zienswijze tusschen *Cavour* en *Garibaldi* dus zou kunnen leiden, is nog onzeker. Voor Italie ware het zeker droevig, als het van genius van eenheid bepaald tot tweespalt kwam. Men tracht dit van liberale zijde te voorkomen, en de *Opinione* zegt te regt, dat, om tot *de inlijving van Venetie* te kunnen komen, de vereeniging van Italie onder een eenig bestuur de eerste noodzakelijkheid is. Dus eerst de aansluiting aan Sardinie, waardoor een rijk van 22 millioen Italianen wordt daargesteld, dat van alle beschikbare krachten gebruik kan maken, dan eerst kan ook aan de bevrijding van Venetie gedacht worden.

Eer Italie tot dat bevrijdingswerk genoegzame magt heeft, zou nog eenigen tijd kunnen verloopen. Maar de opgewondenheid zal geen lang uitstel gedoogen. Is de strijd niet meer te vermijden, hij dreigt dan tot de ongelukkigste gevolgen aanleiding te geven. Zoo wel door financielen nood, als door het weinig vertrouwen, dat Weenen in zijne Hongaarsche, Ital. en Slawische regementen kan stellen, heeft het tot dus ver een defensieve houding gehandhaafd. Wordt Oostenrijk echter aangevallen, voor dat geval hoopt het op bondgenooten, en denkt het vooral te Warschau zich daarvan te zullen verzekeren. Daartoe bestaat wel eenige mogelijkheid, want het *Journal des Débats* zegt teregt, dat het verschil van inzigten over Italie en het Oosten tusschen Oostenrijk en Rusland niet zoo groot is als tusschen de andere mogendheden. — Tegen een Noordsch verbond staat echter de houding van Engeland, dat, volgens de ministeriele organen, zich weder meer van Oostenrijk verwijdert, eene koalitie afkeurt, de bevordering van een vrij Italië beoogt, en daartoe des noods nader de overeenstemming met Frankrijk wil herstellen. — Wat zal uit dit alles voor Europa geboren worden? De handhaving van den vrede verlangen alle grootmagten. Zullen zij dat kunnen bereiken? De beperking van de wenschen der Italianen of het toegeven van Oostenrijk, door opoffering van Venetie, zou dat misschien alleen vermogen.

Bepaald nieuws is er heden weinig. In afwachting van wat er te Warschau zal besproken worden, konfereert heden lord *Russell* met den Pruiss. minister. — In Weenen verkrijgen de rijksraadszittingen meer en meer belang, vooral bij de ontevredenheid, die in de kroonlanden veld wint. — Vorst *Milosch* van Servie is nog niet dood; hij is integendeel herstellende. — Dat *Garibaldi* zijn toorn over *Cavour's* afstand van Savoije met opgeeft, en dat de koningin van Spanje op reis een klein ongeluk heeft gehad, zal men nader hieronder zien.

De sinds eergister ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, Zondag. Generaal *Cialdini* heeft van koning *Victor Emmanuel* het kruis der militaire orde gekregen.

Venetië, Zondag. Het officiele blad bevat de bekendmaking dat de militaire patrouilles hier ter stede vermeerderd zijn geworden en bepaaldelijk in last hebben gekregen elke revolutionaire poging te onderdrukken.

Turijn, Maandag. Het hoofdkwartier van Generaal *Fanti* is te Loreto gevestigd.

Het belegeringspark is voor het Sardinische kamp bij Ancona ontscheept.

Te Napels heeft het ministerie zijn ontslag genomen; de heer *Conforti* is met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast.

Londen, Maandag. (*Reuters Agentschap*). *Garibaldi* heeft een aanval gedaan op Capua, ten einde daardoor eene beweging naar de zijde der Volturno te masqueren. *Garibaldi* heeft bij deze gelegenheid 200 man verloren.

De troepen van den koning van Napels hebben Cajezzo aangetast, doch werden teruggeslagen.

Garibaldi koncentreert zijne troepen op de hoogte der Volturno, waar de kolonel *Turr* met zijne manschappen zich bij hem zal aansluiten, ten einde onmiddellijk een aanval op de koninklijke troepen te doen.

De diktator heeft eene nieuwe proklamatie uitgevaardigd, waarin hij zegt, zich te Rome met de Sardin. troepen te zullen vereenigen, ten einde naar Venetie op te rukken.

Weenen, Maandag.

In de heden gehouden zitting van den Rijksraad heeft de heer *Rauscher* aanbevolen den afzonderlijken kroonlanden zooveel mogelijk hunne autonomie te laten, doch tevens bepaald de eenheid des keizerrijks in stand te houden. Men moest de kroonlanden gelijke regten geven, het oog houdende op de in 1848 gegronde regten; men moest de oude vertegenwoordigende instellingen uitbreiden, door het burgerlijk element en ook de landbewoners er in te doen deelen. — De heer *Mailath* verklaarde zich tegen het voorregt der standen en voor de eenheid des rijks in den zin eener pragmatieke sanktie. — De heer *Apponyi* betoogde dat het volstrekt geen gevaar inhad, Hongarije zijne vroegere staatsregterlijke stelling te hergeven. — De heer *Mager* was gezind, de historische regten zijner stamgenooten voor eene vertegenwoordigende staatsregeling in het geheele rijk op te offeren.

Parijs, heden, Dingsdag.

De *Constit.* bevat een artikel over het aandringen van hen, die den Paus Rome willen doen verlaten.

De toekomst, wordt in dat artikel gezegd, zal leeren of die invloed zal zegevieren, maar in allen gevalle acht het blad het inkonsekwent, te verlangen dat Frankrijk Piemont den oorlog verklare. Piemont toch zal zijne interventie niet tot Rome uitstrekken; deed het dat wel, het zou zich bij Europa verdacht, bij Italie gehaat maken.

Gister hebben wij verkort afzonderlijk in twee berigten in stad mededeeling gedaan van de zitting der Tweede Kamer, en van den inhoud van het antwoord-adres der Tweede Kamer, waarvan wij heden hieronder meer uitvoerig verslag geven.

:— Uit berigten van Luxemburg, te 's Hage ontvangen, blijkt dat Z. K. H. prins *Hendrik* Donderdag ll. aldaar is aangekomen. Het ministerie *Simons* had zijn ontslag aangeboden, dat door Z. K. H. den prins was aangenomen. Men verwachtte dat het zou worden vervangen door een ministerie *Metz*.

— Z. K. H. prins *George van Pruissen*, is met zijne adjudanten graven *v. Perponcher* en *v. Haesler*, en gevolg Zaturdag te 's Hage aangekomen, en aan 't hotel *Paulez* afgestapt; hij komt 8 dagen in de residentie vertoeven.

Zaturdag heeft de prins bij prins en prinses *Frederik* een bezoek op het huis de Pauw gebragt, terwijl Z. M. de koning hem in bijzonder gehoor ontving.

Zondag hebben de prins *van Oranje* en prins *Frederik* hunne opwachting bij prins *George* gemaakt. Zaturdag had er ter eere van den prins een diner plaats ten hove, en Zondag een op het huis de Pauw.

:— Den 25 dezer, zal er geen audientie bij den min. van oorlog plaats hebben; woensdag, 26, geene bij de min. van justitie en kolonien, vrijdag 28 geene bij den min. van marine.

§— Bij het geheel gelijkluidend nieuw ontwerp op de *Regterlijke Inrigting*, zegt de regering, dat zij bij de weder-indiening der voordragt geene aanleiding gevonden heeft tot eenige afwijking van het aangeboden gewijzigd wets-ontwerp. Onveranderd wordt dit alzoo wederom aan de beraadslaging van de staten-generaal onderworpen. Maar dit doende, meent de regering ter toelichting daarvan ook te kunnen en te mogen verwijzen naar de vroeger ingediende memorie van beantwoording, in verband tot de verder gewisselde stukken.

§— Door de vermeerderde kosten van het overseinen van spoedvereischende berigten en het meerder hulp verstrekken aan landgenooten schipbreukelingen, is eene verhooging op een paar art. van de begr. voor buitenl. gevraagd, welke echter door overschrijving van de traktementen wordt gevonden.

§— Ook de wetsvoordragt tot aanvulling der wet, omtrent strafbare poging tot misdaad, waaromtrent nog geene wisseling van gedachten heeft plaats gehad, is onveranderd ingekomen.

§ — Aan de leden is rondgedeeld een geschrift van den heer mr. *W. Wintgens*, advokaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden en lid der Kamer, getiteld: *Advies over de regterlijke organisatie.* De bekwame schrijver verdedigt daarin breedvoerig het gevoelen, door hem reeds in zijne bekende nota's van Februarij 1857 en Mei 1860 voorgestaan, ten aanzien eener meest afdoende verbetering in onze regtspleging en wederlegt daarbij tevens de aanmerkingen, daartegen door de regering, in hare memorie van beantwoording op het in deze zitting andermaal ingekomen wets-ontwerp tot invoering eener nieuwe regterlijke inrigting, ingebragt. Als hoofdbeginselen eener grondige verbetering verlangt de heer *Wintgens*: 1. beperking van personeel met verbetering van bezoldiging; 2. twee en niet *drie* trappen van regtspraak in burgerlijke en strafzaken; één gewonen regter, de Regtbank, hebbende de volheid van regtsmagt; als buitengewonen regter, den Hoogen raad, regt doende in kassatie; 3. de moeijelijke strafzaken bij geregtshoven in de hoofdplaatsen der provincien; en 4. de kantonregters beperkt in kontentieuse, uitgebreid in voluntaire jurisdiktie. Alleen bij zulk een eenvoudigen grondslag in de organisatie acht de schrijver vereenvoudiging in de regtsvordering mogelijk, terwijl bij omslagtige organisatie de procedure wel kan worden besnoeid, maar niet meer aan haar doel zal beantwoorden, om namelijk de gedingen tot voldoende klaarheid te brengen.

— In de *Arnh. Ct.* leest men: Wij vernemen dat de verschillende autoriteiten en ambtenaren zijn aangeschreven, dat er eerlang een aanvang gemaakt zal worden met het uitbakenen en openen der spoorweglijnen: NieuweDiep-Alkmaar; Harlingen-Leeuwarden; Arnhem-Zutphen; Utrecht-Kuilenburg; Maastricht-Roermond; Breda-Moerdijk; Rozendaal-Bergen-op-Zoom; en Rotterdam-Moerdijk. Voorts vernemen wij dat de ingenieurs *Waldorp*, *Fijnje* en *Schneitter* dienst zullen doen bij de kommissie tot aanleg der spoorwegen in den Haag, en wel de eerste voor de lijnen in het Noorden, de andere voor die in het Zuiden, de derde voor de lijnen Utrecht-s Hertogenbosch en Rotterdam-Moerdijk. Er zijn er die oordeelen, dat deze luxe van personeel vermeden had kunnen en moeten worden om de noodige eenheid te betrachten. Anderen vinden het goed, omdat, daar de waterstaat ver te kort schiet in beschikbaar personeel, er nu een ander element in de zaak moet komen, wat gunstig zal werken. Als sekretaris der kommissie noemt men den kapitein der genie *de Bordes* en tot aanvulling van het ontbrekend personeel een oud-officier van dat wapen en onderscheidene civiele ingenieurs.

*— Uit Vlissingen schrijft men ons van eergister: Gister is hier het koninklijke Britsche stoomjagt gepasseerd, met koningin *Victoria* en prins *Albert* aan boord; het jagt werd gevolgd door drie stoomschepen. Door de artillerie- en marine-batterijen werd H. M. gesalueerd. Den vorigen dag waren een Eng. fregat en linieschip ter reede van Vlissingen gekomen.

Het koninklijk stoomjagt is des nachts op de rivier blijven liggen en gister morgen te Antwerpen aangekomen. Daar werd H. M. door koning *Leopold* en de Belg. kon. familie begroet, en tot Verviers begeleid. H. M. reist tot Mentz door.

*— Door de direkteuren der Ned. Maatsch. tot bevordering der Nijverheid, is het programma uitgegeven voor de Algemeene nationale tentoonstelling van Nijverheid, welke in 1861, te Haarlem zal gehouden worden. Alle voortbrengsels van nijverheid worden daarbij ingewacht. Schilderijen zullen niet worden aangenomen. Voor 1 Mei verwacht de kom. berigt en voor 1 Junij inzending. De tentoonstelling zal plaats hebben van 24 Junij tot 11 Aug. De toegangsprijs is bepaald op 25 cents des Zondags, Maandags, Woensdags en Donderdags, 50 cents des Dingsdags en Vrijdags, 1 gulden des Zaturdags. De maatschappij looft zilveren en bronzen medaljes uit.

*— Behalve het hierboven vermelde van het *Tollensfeest* willen wij hier nog aanstippen, dat het plan tot het oprigten van een standbeeld ter eere van *Vondel* te Amsterdam aldaar is opgevat.

Z. M. de koning heeft nog de brug over de Oudehaven bezigtigd, die voor *f* 115,376 is daargesteld, zonder dat de vaart werd gestremd. Die brug heeft den naam van *Koningsbrug* ontvangen.

*— Zooals wij vernemen zal op aanzoek van vele vrienden en vereerders van wijlen den heer *E. W. v. Dam v. Isselt*, met voorkennis zijner nagelaten echtgenoote en kinderen, ter nagedachtenis van dien voortreffelijken man een penning met zijn beeldtenis geslagen en de stempel gemaakt worden door den beroemden graveur *C. Wiener* thans te 's Hage gevestigd, onder bijvoeging van eenige toepasselijke dichtregelen van den bekenden dichter *C. G. Withuys*. De heer baron *Nahuys*, lid der algemeene rekenkamer te 's Gravenhage, is verzocht met de verdere uitvoering daarvan zich wel te willen belasten, die dan ook tot dat einde lijsten ter inteekening zal rondzenden.

— Door den stempelsnijder *M. C. de Vries Jr.* is de nagedachtenis van onzen beroemden landgenoot *Ary Scheffer* door een gedenkpenning vereeuwigd.

*— Van morgen Woensdag tot Zondag aanstaande hebben er te Gouda *volksvermakelijkheden* plaats, ter gelegenheid van de tentoonstelling door de *maatschappij van Landbouw* aldaar te houden. Elken avond spelen de heeren *Boas en Judels*, Donderdag is er *matinée musicale* van de muziek der dragonders en van 2 6 ure kunstverrigtingen op het koord en mimische voorstellingen door den heer *Bamberg;* des avonds koncert en Vauxhal; Vrijdag morgen weder voorstelling op de markt door koorddansers en den heer *Bamberg;* Zaturdag harddraverij, muziek op de markt en *soirée musicale;* Zondag avond muziek der Goudsche schutterij, vuurwerk, bal en vauxhal.

De Rijnspoorweg-direktie zooveel mogelijk de gelegenheid willende geven, om die feesten bij te wonen, laat gedurende al die dagen aan de stations retourbilletten tegen verminderden prijs naar Gouda afgeven.

— Bij de feesten ter gelegenheid van de bedijking van Schiermonnikoog, door den heer *Mr. Banck*, op Vrijdag aldaar gevierd, is de kommissaris des konings in Friesland en eene deputatie uit Ged. Staten tegenwoordig geweest.

— Voor de arr. regtbank te Hoorn is hangende eene regtsvervolging tegen den verantwoordelijken uitgever van *'t Algem. Weekblad, Parmerendsche Cour.*, den heer *Schuitemaker*, wegens beleediging den heer *Kaars Sypesteyn* aangedaan, in twee ingezonden stukken over de verkiezingen, betreffende de kandidatuur van den heer *Blussé*.

— De stedel. raad van Nijmegen heeft eene kommissie benoemd, belast met het ontwerpen van een adres aan Z. M., waarin vergunning wordt gevraagd, om den bebouwden kring der gemeente te mogen uitbreiden, en zich alzoo te ontdoen van 't keurslijf waarin zij als vesting geprangd is.

— Eenige inwoners van Assen verlangen, dat er geen *gas* kome. De raad heeft echter besloten, dat er in 't volgend jaar eene gasfabriek zal worden opgerigt.

*— Uit Deventer schrijft men ons van gister: Uit het tweetal door kuratoren van het Athenaeum te Deventer aangeboden, ter vervulling der opengevallen betrekking van sekretaris van gen. kollegie en bibliothekaris, werd heden door den stedelijken raad benoemd dr. *C. A. Engelbregt*, rektor aan 't gymnasium alhier.

— Donderdag ll. werd op 's rijks werf te Vlissingen de onlangs uit Engeland aangevoerde stoommachine beproefd, tot het slepen en verplaatsen van zware stukken hout, dienstig voor den scheepsbouw, hetgeen tot heden altijd door paarden was verrigt, en jaarlijks bij aanneming eene uitgaaf van p. m. *f* 8000 vorderde. De toestel is 24,000 Ned. ponden zwaar, heeft 12 paardenkracht en vervoert zeer gemakkelijk de zwaarte van vier lasten. De machine heeft eenigzins de gedaante van een olifant, en is dus door het werkvolk met dien naam gedoopt. Behalve dat de zwaarte hier en daar gaten in de straat vallen en huizen dreunen doet, schijnt de werking wel te hebben voldaan; over de voortreffelijkheid en het volkomen beantwoorden aan de bestemming zal de toekomst uitspraak doen. *A. C.*

— Uit Scheveningen wordt aan 't *Hbl.* gemeld, dat de haringvischvangst op de Eng. kust aller ongunstigst is, en dat op onze kust de vischvangst slecht is.

— Eenige werken ter verbetering van de rivier de Lek, aan de Horden bij Jaarsveld, zijn hier Zaturdag voor *f* 17,900 aanbesteed.

— Het maken van een ijzeren draaibrug te Meerkerk met houten landhoofden is voor *f* 16,490 aangenomen.

— Een schoollokaal met woning is gisteren te Dordrecht aanbesteed voor *f* 21,618.

— Het bouwen van eene openbare school voor lager onderwijs te Deventer, met woning, is aangenomen voor *f* 16,000.

— Men verneemt, dat eergister tegen den avond te Monster ongeregeldheden hebben plaats gehad. De Bisschop, die aldaar werd verwacht, werd door eene eerewacht te paard ingehaald. Eenige kwaadwilligen hebben, van den donker en de drukte gebruik gemaakt, om aan onderscheidene paarden op gruwelijke wijze sneden toe te brengen. *Dbl.*

— De Septemberfeesten zijn te Brussel weder aangevangen.

— Te Meerlo bij Roermond zijn bij 't vallen van een steiger binnen 't kerkgebouw twee werklieden gedood.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 24 *Sept.* 2,75. El. AP. 9,79. Gev. 6 d.
Rijnhoogte te Keulen 24. Sept. 12 voet 5 duim, 11 voet 10 duim Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

In de zitting van de Tweede Kamer van gister deelde de Voorzitter mede, dat is ontvangen een brief van den heer *J. M. de Kempenaer*, waarbij hij zijn ontslag neemt als lid der Kamer. — Hiervan zal aan den minister van binnenl. zaken worden kennis gegeven.

De kommissie, belast met de opstelling van een adres in antwoord op de Troonrede, heeft haar koncept, naar aanleiding der aanmerkingen in de sektien, gewijzigd. Het adres, zoo als het thans bepaaldelijk is vastgesteld, zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De diskussien over dit adres zullen heden, ten 11 ure, worden gehouden.

Aan de orde is de beraadslaging over de konklusie van het rapport der kommissie, belast met het onderzoek der geloofsbrieven van de heeren *Dirks* en *Wijbenga*.

Door den heer *Beens* wordt, namens de komm., eene kleine wijziging in de konklusie gebragt, namelijk om, in plaats van te doen overleggen »het verzegeld pakket," te verzoeken de overlegging van de »twee verzegelde pakketten," waarin de stembriefjes gesloten en bewaard worden.

Geen der leden het woord vragende, worden de beide konklusien der kommissie, zonder hoofdelijke stemming aangenomen, en mitsdien besloten de heeren *Dirks* en *Wybenga* voorloopig niet als leden der Kamer toe te laten en den Minister van binnenlandsche zaken te verzoeken, de ingeleverde stembiljetten aan de Kamer, ten fine van onderzoek, te doen geworden.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gescheiden.

Het ontwerp-adres luidt aldus:

§ 1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal, met Uwe Majesteit, de milde zegeningen, welke aan ons vaderland ten deel vallen, dankbaar erkennende, vernam met genoegen, dat onze betrekkingen met andere mogendheden blijken dragen eener wederzijds gewenschte vriendschap. Zij is levendig overtuigd, dat, wanneer Nederland, in zijne betrekkingen met het buitenland, kracht aan zelfstandigheid paart, het voortdurend te midden der overige Staten eene eervolle plaats zal innemen.

§ 2. De bescherming van het grondgebied des rijks is een te hoog nationaal belang, dan dat wij niet gaarne uit den mond Uwer Majesteit aan de pligtsbetrachting van zee- en landmagt lof hoorden toekennen. Het ons aan te bieden wets-ontwerp, tot regeling van de sterkte en de inrigting der nationale militie, zullen wij in naauwkeurige overweging nemen: overtuigd, dat onze verdediging, rustende op het beginsel van volkswapening, met eerder geregeld zal zijn, dan wanneer tevens nieuwe doeltreffende wetsbepalingen omtrent de schutterijen zullen zijn vastgesteld.

§ 3. Met Uwe Majesteit verheugen wij ons over den gunstigen toestand van vele bronnen van ons volksbestaan. Wij erkennen gaarne, dat het toenemen van kennis en de bloei van kunsten en wetenschappen krachtig tot vermeerdering van beschaving en verspreiding van algemeene welvaart medewerken. Aan eene wet, welke het middelbaar en hooger onderwijs op goede grondslagen vestigt, wordt dan ook de levendigste behoefte gevoeld.

§ 4. Tot vereenvoudiging van het tarief van in- en uitgaande regten zullen wij gaarne medewerken. Met belangstelling vernamen wij, dat dadelijk na de uitvaardiging der wet tot den aanleg van spoorwegen, met de werkzaamheden een aanvang was gemaakt. Wij wenschen, dat de toestand van 's Rijks schatkist werkelijk gunstig genoeg moge bevonden worden, om tot het aanleggen van nieuwe waterwegen door den handel te kunnen overgaan.

§ 5. Verblijdend was het ons, te vernemen, dat de opbrengst van 's lands middelen voldoende mag geacht worden. Wij rekenen, dat die gelukkige uitkomst te beter zal verzekerd zijn, wanneer eene herziening van ons stelsel van belastingen, ook in het belang van een goed financieel huishouden der gemeenten, tot stand gebragt zal wezen. Wij zijn

daarbij verpligt, op het aanbieden der in de Grondwet geëischte wet ter verantwoording van 's Rijks geldmiddelen eerbiedig aan te dringen.

§ 6. Met Uwe Majesteit brengen wij hulde toe aan den moed en de volharding door onze zee- en landmagt in Boni en in Banjermassing betoond. Te vernemen, dat in alle opzigten de toestand onzer Overzeesche Bezittingen bevredigend is, heeft onze verwachting overtroffen. Ter bevordering van den bloei dier gewesten kan echter nog, ook zonder geldelijke opofferingen, veel gedaan worden.

Wat de koloniale geldmiddelen betreft, is tusschenkomst der wet, volgens de bepalingen onzer Grondwet, meer en meer dringende behoefte.

§ 7. De toegezegde wets-ontwerpen tot afschaffing der slavernij, in de West-Indiën, zullen wij met al naauwgezetheid welke de belangrijkheid van het onderwerp vordert, onderzoeken. De toestand dier gewesten zal evenwel eerst dan gevestigd kunnen heeten, wanneer aan het grondwettelijk voorschrift, tot vaststelling eener wet op het beleid der Regering van die kolonien, zal voldaan zijn.

§ 8. Eene gewigtige taak wacht ons in de tegenwoordige zitting. Wij hopen haar met ijverige pligtsbetrachting te vervullen. Moge het vaderland daarbij ondervinden, dat de eerste voorwaarde onzer nationale instellingen, overeenstemming tusschen Regering en Vertegenwoordiging, niet ontbreekt, zoo zal het, onder den zegen des Allerhoogsten, daarvan de beste vruchten plukken.

MADRID, 16 September.

De koningin heeft gisteren de omstreken van Palma bezocht en zal zich morgen naar Mahon begeven. Zij is met de meeste geestdrift ontvangen.

De heer *Salamanca*, de bekende Spaansche bankier, is naar Rome ontboden, waarschijnlijk met het doel om hem bij den tegenwoordigen financiëlen nood met de dekking der rente van de jongste leening te belasten.

TURIJN, 21 September.

Uit Napels wordt van den 18 gemeld, dat de minister van policie eene proklamatie heeft uitgevaardigd, waarin met gestrengheid gesproken wordt van de priesters, die de mannen, welke nu aan het bewind zijn, belasteren. Dat niet alle geestelijken dit doen, blijkt uit de oratien, door de paters *Gavazzi*, *Giovanni*, *Giardina* en anderen gehouden. Den 14 zou het mirakel van St. Januarius plaats vinden. De kardinaal-aartsbisschop had maatregelen genomen om het te doen mislukken, maar *Garibaldi* is er voor, dat het maar doorga.

Garibaldi heeft tot den heer *Brusco* het volgende schrijven gerigt:

»Waarde advokaat *Brusco!*

»Gij verzekert mij, dat *Cavour* te verstaan geeft, dat hij het met mij en met mijn vriend eens is.

»Ik kan u verzekeren, dat ik, hoezeer steeds bereid geweest zijnde op het outer des vaderlands allen persoonlijken haat ten offer te brengen, mij toch nooit zal kunnen verzoenen met mannen, die de nationale waardigheid vernederd en eene Italiaansche provincie verkocht hebben."

Zoodra de minister van policie te Napels van dit schrijven kennis kreeg, verzocht hij *Garibaldi* dringend het niet te laten drukken. *Garibaldi* echter antwoordde, dat hij zijne gedachten nooit verborg en dat de brief dus openbaar moest gemaakt worden. De ministers dienden nu hun ontslag in, vooreerst om den brief, die tegen *Cavour*, tegen de afgevaardigden, tegen *Victor Emmanuel*, tegen *Napoleon* enz. gerigt was, en dan ook omdat het ministerie niet wilde besturen met een stelsel van besluiten die over hun hoofd gingen en plotseling als uit de lucht gevallen in het officieel blad verschenen. *Garibaldi* zag in, dat zij gelijk hadden en nam zoodanige maatregelen, dat voortaan alle besluiten door de handen der ministers moeten gaan, waarop de zaak dus weêr geschikt was.

De *Opinione* zegt, dat toen *Garibaldi* den Palermitanen toeriep van het Quirinaal de eenheid te zullen afkondigen, hem het besluit onzer regering om in het pauselijk gebied te interviniëren onbekend was, en dat hij, zoo hem dit bekend geweest ware, waarschijnlijk van denkbeeld veranderd ware. Had hij echter dan geen wijziging in zijne ideën gebragt, dan, zegt het blad, zou het volk, hoezeer de scheuring betreurende, toch altijd de regering gelijk geven.

Uit Palermo meldt men van den 18., dat den vorigen dag *Garibaldi* er was aangekomen; onder luide toejuichingen had hij het volk toegesproken en gezegd, dat het scherpzinniger was dan die het bestuurden, en aanbeveling op het geschikt oogenblik zou plaats vinden, en dat hij bereid was om onder zekere omstandigheden den bevelhebbersdegen af te leggen. Des avonds was de stad geïllumineerd, doch *Garibaldi* was weder naar Napels vertrokken.

Dumas is werkelijk, gelijk hij heeft aangekondigd, tot direkteur der schoone kunsten benoemd en heeft het *geheim muzeum* geopend.

WEENEN, 22 September.

In de zitting van den rijksraad, gister gehouden, heeft de heer *Clam-Martinitz* er op gewezen, dat de tegenwoordige verordeningen op de drukpers onhoudbaar zijn en een nader verslag van het komitee overgelegd, waarbij voorziening in deze wordt gevraagd. De heer *Szeisen* vereenigt zich met het voorstel van de meerderheid, de heer *Clam* met dat van de minderheid. Het verkeerde regeringstelsel is, volgens eerstgenoemde, schuld van den onhoudbaren toestand, en het is meer dan tijd, dat men eindelijk aan de historisch-politische individualiteit regt late wedervaren. De kwestie van Hongarije treedt daarbij als van zelve op den voorgrond; het is de roeping van den rijksraad, de middelen aan te wijzen ten einde aan den eenen kant de individualiteit der afzonderlijke landen te herstellen, en aan den anderen kant het verband tusschen allen te bewaren, voorts om voor de rigtige uitvoering der aangewezen maatregelen zorg te dragen, terwijl aan den keizer de keus der landsvertegenwoordigers moet worden overgelaten. De heer *Heyn* verdedigde het votum van de minderheid, en zeide, dat, wanneer de meerderheid hare bedoelingen nader blootlegt, misschien eene overeenstemming met de minderheid mogelijk is. Hij hoopte dat de meerderheid zich zal kunnen vereenigen met het voorstel der minderheid, dat ten doel heeft, de rijks-eenheid en zoo mogelijk de autonomie der kroonlanden.

Het gerucht, dat de aartshertog *Reinier* de sprekers in den Rijksraad verzocht heeft, wat meer gematigdheid in acht te nemen, wordt ten volle bevestigd. Dit verzoek heeft echter weinig gebaat. De slechte wijze van huishouden in den Staat gedurende de laatste tien jaren werd scherp gekritiseerd, en alle sprekers wezen er met nadruk op, dat slechts eene konstitutie, op liberale beginselen steunende, den naderenden storm zou kunnen afweren. Na afloop der zitting is dadelijk een ministerraad onder voorzitterschap des keizers gehouden. Men zegt, dat gehandeld wordt over het programma van graaf *Hartig*.

In het rapport van het financieel komitee van den Rijksraad, naar aanleiding waarvan diskussien gehouden zijn, reeds door den telegraaf medegedeeld, leest men:

»Het is aan geen twijfel onderhevig, dat een financieele toestand als de onze geen voorbijgaand ongemak is, evenmin als het gevolg van momentanee stoornis, maar dat de oorzaken er van diep liggen, de wortels zich ver uitbreiden. Het is daarom onvermijdelijk, een onderzoekenden blik te slaan op den financieelen toestand der laatste tien jaren. Deze tienjarige periode heeft ongeveer 500 millioen meer aan belastingen opgebragt dan het vorig decennium; de schuldenlast is met 1300 millioen vermeerd en het vermogen van den staat met 100 millioen verminderd. Wel hebben tot den treurigen financieelen toestand in hooge mate de beroeringen aanleiding gegeven, die bij den aanvang der periode plaats vonden, even als de gebeurtenissen die men sedert beleefd heeft, maar al schrijft men die oorzaken zooveel kracht toe als maar mogelijk is, dan blijft toch de toestand voor een groot deel aan de binnenlandsche orde van zaken te wijten. »Het tot dusver gevolgd financie-stelsel," zegt de kommissie ten slotte, »is tot het uiterste gekomen, en in dat stelsel zelf zijn geen middelen te vinden om in den toestand der staats-financien grondige verbetering te brengen."

BERLIJN, 23 September.

De regering is bepaald voornemens alle zich in de provincie Posen met de grondwet en de overige wetten des lands strijdende neigingen, zoo zij zich mogten vertoonen, met gestrengheid te gemoet te treden. De grondwet toch kent onder Pruissens staatsburgers wel zoodanigen, die de Poolsche taal spreken, maar eene Poolsche nationaliteit kent zij niet.

Volgens de *Elberf. Ztg.* zal de bijeenkomst te Warschau niet den 14. maar den 11. Okt. plaats vinden.

Hetzelfde blad meldt, dat de ministers het middel hebben gevonden, om de bezwaren der vertegenwoordiging betreffende het budget voor oorlog uit den weg te ruimen.

De *Grenzboten* raden Pruissen, zich in de Italiaansche kwestie aan Engelands politiek aan te sluiten.

Uit Christiania meldt men, dat de koning van Zweden den 29. het voor *Karel XII* opgerigt standbeeld onthuld heeft, daarbij eene toespraak houdende, waarin hij deed uitkomen, dat diens denkbeeld, de vereeniging van twee steeds vijandelijke volken, door den tijd verwezenlijkt was.

KEULEN, 24 September.

De prins-regent is heden in gezelschap van prins *Frederik Karel* en den minister van oorlog aangekomen en heeft dadelijk de reis naar Aken voortgezet, om daar koningin *Victoria* te verwelkomen. Hij heeft H. M. tot Durell begeleid en zich toen naar Julich begeven.

Heden ten 1¾ uur kwam hier de extratrein aan met koningin *Victoria*, den prins-gemaal en prinses *Alice*. Na een kort oponthoud is de reis voortgezet.

DARMSTADT, 23 September.

De minister *v. Dalwigk* heeft gisteren in de eerste kamer de interpellatie beantwoord van vier leden, betreffende Duitschlands eenheid. Hij zeide dat de groothertog, sedert hij de regering aanvaard heeft, er naar gestreefd heeft, eene naauwere aaneensluiting der afzonderlijke leden van den bond tot stand te brengen; hij had het aan aansporingen daartoe niet laten ontbreken en ook aan de besluiten der Wurzburger konferentie deel genomen. De president der kamer antwoordde daarop, dat hij hoopte, dat de regering de instelling van eene Duitsche centraalmagt en van een bondsgeregt met zelfstandige bevoegdheid zou voorstaan, waarop de minister antwoordde, dat juist Pruissen en Oostenrijk daartoe het minst geneigd zijn.

LONDEN, 23 September.

Even als in Ierland is ook in Opper-Canada de partij der Orange-men, dat is der ijverige protestanten, vrij bewegingvol. Toen de prins *van Wallis* nu op zijn reis ook Kingston en Belleville zou bezoeken, hadden de Orange-men zich op een luisterrijke ontvangst van den prins voorbereid; de hertog *van Newcastle* intusschen, die die gezindheid niet is toegedaan, verlangde, dat men de oranjeteekenen, vlaggen en zinnebeelden zou weglaten, om de overige bewoners niet te ergeren. Dit werd niet ingewilligd, ook niet op de bedreiging, dat de prins dan niet aan land zou komen. Er werd 24 uur uitstel gegeven, maar de zaak veranderde niet, en de prins vertrok. Later is de zaak door eene verontschuldiging, door den burgemeester aangeboden, geschikt. De Amerik. gewoonten, zelfs in de Eng. koloniën, leert men echter hieruit kennen.

De Lady Elgin is op het Bovenmeer in N. Amerika met 300 personen vergaan.

Miramon, zegt men, dat door den Staatsraad weder tot president is aangesteld, nadat hij zijn ontslag had genomen.

Volgens de berigten uit Texas zijn de negers daar druk bezig met de woningen der blanken te verbranden en hen zelven met strijchinine te vergeven. Velen houden die berigten echter voor manoeuvres tegen den verkiezingsstrijd.

Tijdingen uit Mexiko melden, dat Vera Cruz door het Spaansch eskader met een bombardement bedreigd werd. De regering van Mexiko — de klerikalen — was nog steeds te Lagos ingesloten, en wel zonder hoofd. De hoofdstad kon elk oogenblik den liberalen in handen vallen. Op *Vidawai* was een moordaanslag gedaan; hij was echter ontkomen, na zeven kogels in zijn ligchaam gekregen te hebben. — De N. Amer. regering scheen geen bombardement van Vera Cruz of Tampico door de Spanjaarden te zullen gedoogen en had daarom eene aanzienlijke scheepsmagt in de Mexikaansche wateren bijeengetrokken.

PARIJS, 23 September.

Pius IX heeft, zegt men, generaal *de Goyon* te kennen gegeven, dat hij Rome, althans nu, niet zou verlaten, maar *varium semper et mutabile Pius IX.*

Op het banket den 17. te Algiers door den keizer gegeven heeft de Beij van Tunis den volgenden toast uitgebragt:

»Aan Z. M. den keizer der Franschen, wien ik dank breng voor de buitengewone eer, welke hij zich verwaardigd heeft mij aan te doen, door mij uit te noodigen hem hier te komen begroeten. Te meer verheug ik mij over die groote gunst, daar ik weet, dat ik de eerste Muzelmansche vorst ben, welke die hooge eer heeft genoten."

Voorts zeide hij steeds te zullen trachten 's keizers voorbeelden te volgen, wetende, dat indien hij zoo handelde, hij het geluk van zijn volk zou verzekeren.

De keizer antwoordde ongeveer het volgende:

»Ik stel een toast in op den Beij van Tunis, mijn goeden en edelen bondgenoot; ik hoop, dat hij steeds een goed nabuur zal zijn en ik zal mij gelukkig achten in het geluk zijner onderdanen."

De Beij heeft den keizer de orde van Nichan in diamanten ter hand gesteld en de keizer den Beij het grootlint van het Legioen van Eer.

Volgens den *Courrier du Dimanche* is het politieke programma, welks behandeling men zich op het vorstenkongres te Warschau voorstelt, het volgende: 1. openbare oorlog aan de omwenteling en den revolutionnairen geest; 2. handhaving van al de soevereiniteiten en meer bepaald van alle tegenwoordige grenzen; 3. afkeuring van al wat in Italie voorvalt en kan voorvallen; 4. verbindtenis om pogingen aan te wenden ten einde van hunne bezittingen beroofde Italiaansche vorsten in het bezit hunner eigendommen te herstellen; 5. opoffering van den kant van Oostenrijk, ten gunste van Rusland, wat het Oosten betreft, slechts in zoo verre nl., dat Rusland terugkeere in den toestand waarin het zich bevond vóór het traktaat van Parijs; 6. eventuele bijstand Oostenrijk aangeboden, door Rusland van den kant van Hongarije, door Pruissen van den kant van Boheme, door Beijeren van den kant van Tyrol; 7. overeenstemming niet alleen om de verdeeling van Polen, met de onderwerping van dat land, te behouden, maar ook om te beletten dat een Poolsche kwestie aan de orde gesteld worde: 8. belofte op groote schaal, zich later met elkander te verstaan over al de gebeurtenissen die kunnen voorvallen, en onder welke in de eerste plaats een oorlog aan den Rijn niet vergeten wordt.

Per telegraaf wordt uit Madrid gemeld: Terwijl de koningin zich aan boord van het fregat Prinses der Asturien bevond, is een der stijlen die de op het verdek opgerigte tent schraagden gebroken. De Koningin heeft daardoor drie kwetsuren aan het hoofd bekomen. Zij is heden reeds weder geheel hersteld. Hunne Majesteiten hebben, te Barcelona aangekomen, de hoofdkerk bezigtigd en zijn, onder het gejuich van 100,000 menschen, de straten doorgereden.

ADVERTENTIEN.

*** Bevallen van eenen *ZOON* Vrouwe A. E. VAN RAPPARD—BRONDGEEST.
Arnhem, 21 Sept. 1860.

*** Bevallen van een *ZOON* Vrouwe A. C. BOSCH, geb. Jonkvrouwe VAN DE POLL.
Utrecht 22 Sept. 1860.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* M. DELACROIX—DE WILDE.
Mons in België,
den 23. September 1860.

Departement Utrecht der Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid.

*** **Vergadering** der Leden op Woensdag den 26. September 1860, des avonds ten zeven ure, in het gewone lokaal.

Mededeeling van ingekomen stukken.
Benoeming van eenen Voorzitter.
Verslag van de Afgevaardigden ter Algemeene Vergadering.

De Secretaris,
Mr. J. Ph. VERLOREN.

METALEN KRUIS.

*** Vergadering der AFDEELING UTRECHT, op Vrijdag den 28. September 1860, des avonds ten half acht ure, in het *Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.*

Het bestuur der Afd.,
Graaf NAHUYS, *President.*
A. G. J. TAETS VAN AMERONGEN, *Secr.*

GELDLEENING.

*** Burgemeester en Wethouders van Amersfoort

Doen te weten, dat ingevolge het door HH. Gedeputeerde Staten dezer provincie den 13. September jl. goedgekeurde besluit van den Raad dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het Plaatselijk Bestuur, zal worden gelegenheid gegeven tot het nemen van inschrijvingen in eene door het Gemeente-bestuur te doene Negotiatie van Tien Duizend Gulden, — in aandeelen van Vijf Honderd Gulden, met eene rente van 4½ percent, — tot gedeeltelijke voorziening in de kosten van daarstelling der nieuwe Armenschool, op Donderdag, den 11. October 1860, van 's voormiddags 10 tot 1 ure des namiddags, op het Raadhuis der gemeente.

Wijders dat de Conditiën der voormelde Negotiatie op de Secretarie voor een ieder ter visie liggen, dagelijks (uitgenomen des Zondags) van 's voormiddags 10 tot 1 ure des namiddags.

Amersfoort, den 20. September 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
A. G. WIJERS.
De Secretaris,
W. L. SCHELTUS.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.
AANBESTEDING.

*** DE MINISTER VAN STAAT EN VAN FINANCIEN, voornemens zijnde, op Donderdag den 4den October aanstaande, bij inschrijving, te doen aanbesteden:

Het dagelijksch vervoer der Brievenmalén van 's Rijks Posterijen, gedurende den tijd van twee jaren te beginnen met den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1862, tusschen de navolgende plaatsen:

Van Meppel over Steenwijk en Heerenveen naar Leeuwarden en v. v.

Van Amersfoort over Nijkerk, Harderwijk en Elburg naar Zwolle en v. v.

Van Amersfoort over Naarden naar Amsterdam en v. v.

Van Utrecht over Vianen, Gorinchem en Oosterhout naar Breda en v. v.

Van 's Gravenhage over Delft, Rotterdam en Dordrecht naar Breda en v. v.

Van 's Gravenhage over Leiden en Haarlem naar Amsterdam en v. v.

Van Dordrecht over Rotterdam en Delft naar 's Gravenhage en v. v.

Van Krommenie over Wormerveer en Zaandam naar het Tolhuis aan het IJ en v. v.

Van Hoorn over Edam en Monnikendam naar het Tolhuis aan het IJ en v. v.

Van Hoorn over Purmerend naar het Tolhuis aan het IJ en v. v.

Van Rustenburg over Purmerend naar het Tolhuis aan het IJ en v. v.

Van Beverwijk naar Zaandam en v. v.

Brengt bij deze ter kennisse van de gegadigden:

1°. Dat de biljetten van inschrijving, vóór of uiterlijk op den 4den October aanstaande, des morgens vóór twaalf ure, behoorlijk verzegeld en voorzien van een opschrift, aanwijzende dat dezelve tot de voorschreven Aanbesteding betrekking hebben, aan het *Ministerie van Financien* te *'s Gravenhage* behooren te zijn ingeleverd;

2°. Dat dezelve biljetten, op zegel geschreven, en door de gegadigden onderteekend, eene naauwkeurige opgave moeten bevatten:

a. Van den *jaarlijkschen* prijs, in cijfers en letters, voluit geschreven, waarvoor de gegadigden aanbieden zich met de dienst gedurende het opgemelde tijdvak te belasten.

b. Den naam, de voornamen, de woonplaats en het beroep van den inschrijver en van twee borgen, voluit geschreven; in zooverre het stellen van zoodanigen borgtogt zal worden verlangd;

3°. Dat voor zooverre de inschrijvers niet reeds in dienst der Postadministratie zijn, hunne biljetten moeten vergezeld gaan van certificaten, wegens de genoegzame gegoedheid, zoowel van de gegadigden als van hunne borgen, om in de uitvoering van de bovengemelde dienst behoorlijk te kunnen voorzien, welke certificaten zullen moeten zijn afgegeven door het Gemeentebestuur of wel door den Directeur van het Postkantoor hunner woonplaats;

4°. Dat de biljetten, die aan de voorschrevene vereischten niet voldoen, niet in aanmerking zullen worden genomen; terwijl de Minister zich het regt voorbehoudt, om de aanbesteding niet te gunnen, in geval de gevorderde prijs te hoog mogt worden geoordeeld, of ook wanneer er redenen mogten bestaan, ter beoordeeling der Administratie, om de minste inschrijvers, tot de rigtige uitvoering van de meergemelde dienst, ongeschikt te achten.

De voorwaarden, op welke de bovenstaande aanbesteding zal plaats hebben, zullen, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Financien te *'s Gravenhage* (Afdeeling Posterijen), ter lezing liggen op de bureaux van den Hoofd-Inspecteur der Posterijen te *'s Gravenhage*, en van de Arrondissements-Inspecteurs der Posterijen te *Arnhem*, *Breda*, *Utrecht* en *Zwolle;* alsmede bij de Directeuren van al de Postkantoren, welke gelegen zijn aan de wegen, waarover een der hiervoren vermelde diensten moet worden verrigt; bij welke Hoofd-Inspecteur, Inspecteurs en Directeuren tevens alle verdere inlichtingen door de belanghebbenden kunnen verkregen worden.

's Gravenhage, den 18den September 1860.

De Minister van Staat en van Financien,
VAN HALL.

*** **Wordt te Huur gevraagd,** tegen 1 October a. s., voor een Heer, eene ruime GEMEUBILEERDE KAMER, met SLAAPKAMER, liefst in het midden der stad. Franco opgaven te bezorgen onder letters H. H. aan het bureau dezer Courant

*** **J. ESNORFF, Boekh. Neude G. 78,** heeft de eer zijnen geëerden stadgenooten te berigten, dat zijne **LEESBIBLIOTHEEK** steeds van de jongst verschenen Romans voorzien is.

Leesprijs 5 cents per deel.

Utrecht, 25 September.

Openbare Aanbesteding.

*** Het Polderbestuur van den Hoog- en Groenlandschen Polder (gemeente Abcoude Baambrugge), is voornemens op Donderdag den 4 October 1860, des namiddags ten 1 ure, in het Polderhuis bij *S. van Wees* te Baambrugge, in het openbaar aan te besteden:

Het doen van eenige vernieuwingen en herstellingen aan den Watermolen van genoemden Polder.

Waarvan het bestek en de voorwaarden acht dagen bevorens ter inzage zullen liggen in het locaal der Aanbesteding, en aanwijzing in loco zal geschieden op den dag der besteding des voormiddags van 10 tot 12 ure.

Nadere informatien zijn op franco aanvragen te bekomen bij den Heer B. DE VRIES te Wilnis.

Namens het Polderbestuur voornoemd,
I. J. VAN VOORTHUIJSEN Polderschout.

*** **Wegens invallende feestdagen,** zal mijn Magazijn op morgen, en verder den 2., 3., 9. en 10. October **gesloten zijn.**

L. S. DE BEER.

*** Bij fatsoenlijke lieden van de P. G. in de nabijheid van Utrecht, worden KAMERS met kost en bediening **te huur** aangeboden.

Adres met franco brieven onder lett. Q. bij den Boekhandelaar W. J. A. MULDER te Utrecht.

LET WEL.

*** **Men vraagt** tegen November of later in Arnhem, Utrecht of omstreken, een HUIS **te Huur,** geschikt voor *Logement* of *Koffijhuis.* Ook zoude men dergelijke zaak wel willen overnemen. Adres franco onder lett. Z. Z. bij de Boekhandelaren J. J. TIJL te Zwolle.

*** **Men vraagt** een of twee fatsoenlijke MEISJES, ter opleiding in **het Modevak.** Zij die er reeds in werkzaam zijn geweest, zullen de voorkeur hebben. Salaris naar bekwaamheid.

Adres lett. A. met franco brieven bij de Boekhandelaars A. F. BLANCHE & Comp. naast 's Rijks Munt.

*** De boekhandelaren KEMINK EN ZOON hebben verzonden:

GROOT PLAKKAATBOEK
's LANDS VAN UTRECHT

aangevuld en vervolgd tot het jaar 1810.

Door **Mr. C. W. MOORREES**, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, komm. der Orde van de Eikenkroon, Griffier der Staten van Utrecht en **Dr. P. J. VERMEULEN**, Bibliothekaris der Hoogeschool, Archivaris der Provincie, te Utrecht.

Eerste deel, 1. afl. *f* 2-10. 2—8. afl. elk *f* 1.95. 9. en laatste afl. *f* 3..

*** Heden verschijnt eene **goedkoope uitgave** van **Th. F. UILKENS, de Ooftdragende Gewassen en Boschboomen in Nederland,** een veel omvattend werk van 500 bladz. groot 8vo, in 28 hoofdsoorten in tal van onderdeelen afgedeeld; van groot belang voor *Boomkweekers*, *Hoveniers*, *Landontginners*, *Fruitkoopers*, *Likeurstokers*, *Chemisten*, *Timmerlieden*, *Houtkoopers*, *Aannemers*, *Kastenmakers*, *Kunstdraaijers* en allen die op bevordering van wetenschap of vermeerdering hunner kennis prijsstellen, te Amsterdam bij G. D. BOM, Damrak II 117 en alom voorhanden. Prijs *f* **1,50.** *Brieven en postwissels franco.*

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 September.

Tarwe en Rogge vast; 133 pd. o. w. b. Pools. aan de Zaan *f* 425; 130 pd. o. b. Pools. *f* 417, 418; 129 pd dito *f* 428; 127 pd. Vries. *f* 410. Rogge 125 pd. Pruis. *f* 216; 122 pd. dito *f* 200, 202; 124 pd. dito *f* 213; 126 pd. dito *f* 216; 121 pd. Gall. *f* 193; 118 pd. jar. Petersb. *f* 184, 186; 119 pd. n. Petersb. *f* 186; 114 pd. jar. dito *f* 177; 119 pd. n. Arch. *f* 186; 120 pd. Stokh. *f* 196; op levering Sept. *f* 174; Oct. *f* 174; Maart *f* 178, 179; Mei *f* 180. Haver in een doen; Zweeds. *f* 10 per 100 kilo. Boekw., waarvan de aanvoer nog klein blijft, is tot vo-prijzen verkocht.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren	Wind. rigt.	Wind. kr.	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Opmerkingen*
			N. a.						
23	2	w.	0.0	755 37	59.4	— 4.0	0.82	0.1	Zw. bewolkt.
	10	no.	0.0	55.04	53.8	— 1.1	0.96	6.2	Betr., regen.
24	8	ono.	0.0	54.20	57.6	+ 0 7	0.96	8.6	Betr., mist.
	2	no.	0.0	53.56	61.3	— 1.8	0.86	0.	Zw. bewolkt.
	10	zo.	1.5	49.84	62.2	+ 7.6	0.85	0.3	id.
25	8	zzw.	41.0†	52.02	52.5	— 4.1	0.71	0.	id.

Brest, Parijs, (*Hartlepool, Plymouth) en Utrecht.

23 Sept. 's morg. Grootste verschil tusschen Utrecht (—4.2) en Parijs (— 7.3) = 3.1 mm.

24 Sept. 's morg. Grootste verschil tusschen Hartlepool (— 3.8) en Parijs (— 8.6) = 4.8 mm.

† De grootste windstoot had plaats te 6¾ u., zijnde 88 Ned. pond drukking op den vierk. meter.

* Zondags wordt in Engeland niet waargenomen.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 21.60	Pruissische	*f* 34,87½
Nat. Met. Koep. .	„ 28,75	Spaansche.	„ —,—
Napelsche	„ —,—	Sp. Coep per fr.	„ —,—
Div. Eng. in . . £	„ 11,62½	Hamb. Russen. .	„ 33,62½
Eng. Russen	„ 11.82½	Russ. in Zilv. R. .	„ 34,25
Fransche	„ 55.37½	Poolsche in fl. . .	„ 26,87½
Belgische	„ 55,75	Dollars	„ —,—

AMSTERDAM 24 Sept. 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½	pCt.	62 1/8	62 5/16	62 1/8
dito dito	4	„	97 1/8	97½	97 1/8
Amortisatie-Sindikaat.	3½	„	91¼		
Handelmaatschappij. .	4½	„	130		
SPANJE.					
Obligatien	1¾	pCt.	38 13/16	38 7/8	
Binnenl. Schuld	3	„	46 3/16		
Amortisable			22¾	22 7/8	
Bewijzen Koepons			6 1/8	6 3/16	
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	42¼	42 3/8	42¼
dito 1856/59. . . .	3	„	40 15/16	41	41
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	„	101¼	101½	101¼
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	101	101¼	
Cert. 2e, 3e, 4e L.	4	„	77 1/8		
Certifik. 5e L.	4	„	76 7/8		
Certifik. 5e Serie . . .	5	„	86 7/8		
dito 1855 6e Serie . .	5	„	95 1/8	96	95 7/8
dito 1859	3	„	60 7/8		
dito bij H. 1860. .	4½	pCt.	89 1/16	89½	
Certifik. van Assign. .	6	„	57 7/8	57 15/16	
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			160½		
Obligation	4	„	78 1/8		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	„	102¼		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	43 1/8	43½	43 7/16
dito dito	2½	„	23 7/16	23¾	23¾
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	67¼	67½	67 3/8
dito dito Nat. 1854. .	5	„	51 1/16	51 3/8	51 3/8
Bankaktiën.			645	646	
Aand. 1854.			196	197	197
dito 1860.			387	387½	387¼
BRAZILIË.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	95		
„ 1860	4½	„	84		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855. .	1	„	11¾		
Venez. Oblig.	3	„	21 15/16	22¼	22¼

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.